

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De Confessionibus Ritè ac fructuosè excipiendis Doctrinas
tam generales, quàm speciales ad varios Hominum Status
accomodatas complectens**

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1679

De quarta obligatione Ad dolorem Pænitentis procurandum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49251](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49251)

DE QUARTA OBLIGATIONE

Ad dolorem Pœnitentis procurandum.

Qu. An Confessarius sit obligatus ad dolorem Pœnitentis procurandum? R. cum dolor sit pars essentialis legitimæ confessionis, haud dubiè obligatum fore Confessarium ad hunc dolorem procurandum, si adverteret, Pœnitentem quoad hoc officio non satisfacere. Ut tamen faciliùs cognoscere possit an Pœnitens dictum dolorem elicuerit, sequentia bene notabit.

I. Saltem quoad adultos præsupponere potest Confessarius, eos cum legitimo dolore accedere, quia prudenter præsumi non potest, quòd tam gravem obligationem suam non sciant, aut certè implere non velint. Ita Ferd. de Castro p. 4. tr. 23. pu. 18. §. 2. n. 2. & alii communiter.

II. Rarò contingere potest, ut in ordinariis rudium personarum confessionibus nullum indicium doloris inveniant, si bene ponderet, quænam ab Authoribus indicia sufficientis doloris agnoscantur. Nam imprimis Reginaldus l. 2. c. 6. l. 2. n. 53. & seqq. hæc agnoscit pro signis sufficientibus doloris: pœnitentiam magni facere, & vehementer desiderare: oia magno prosequi peccatum: effundere lacrymas, quæ contritionem ferè sequuntur, ut lacrymæ vitæ præcisam & virtutem: peccata confiteri cum quadam amaritudine: acriter suscipere, & multò magis sponte petere gravem pœnitentiam, uti à Rusticis sæpe fieri solet: confiteri peccata, illaque ac occasiones peccandi proponere ac promittere vitare: injurias aliis sponte & libenter condonare: habere desiderium aut propositum etiam complices peccati convertendi: sibi vilescere, & teneri magno desiderio pœnitentia propter DEVM à se offensum. Adde ego pro signis doloris sufficientis meritò haberi etiam posse, si dicant statim ab peccato, se graviter peccasse, aut DEVM offendisse: si peccata in confessione deliberatè omissa nunc confiteantur: si dicant se mox post peccatum commissum pœnitentiâ & dolore peccatos: si asserant, se ad hunc diem aut locum confessionem specialiter distulisse: si dicant, se sæpius proposuisse, hoc vel illud peccatum vitare, & dolere, quòd non possint (ut ipsi loquuntur

NE
n.
it enim
timz co
n ad hu
quod lu
cere poss
bene te
Confess
enier ju
suam no
Castro p.
adum per
s inventat
sufficiat
a. 2. 6. 1
us dolens
erare: oia
que contu
& vire
line: ab
re gravem
teri linc
ac prom
nare: hab
ccati co
to patien
nis dolens
tim ab
ccata pau
r: si dicat
dolor
ionem ip
oc vel ill
si loquar

tur) abstinere: si dicant, se ad confessionem ex audira con-
fessione, aut privata adhortatione fuisse permotos.

III. Securius tamen & consultius est, ut homines rudes & rusticani quandoque à Confessario ipso vel interrogentur de dolore habito, vel certè ad eundem disponantur, quod quidem variis modis fieri potest. 1. Expresse, si scilicet post omnia peccata explicata interrogentur, num doleant de peccatis. 2. Ut Confessarius quasi supponere se ostendens, dolorem ab iis elicirum esse, dicat v. g. post examen: nihil tibi occurrit amplius, mi amice, quòd tuam conscientiam grave & si respondeat nihil occurrere, subjiciat Confessarius: satis tibi est, quòd his amantissimum tuum benefactorem ac Deum offenderis? nunquid, mi bone vir? 3. Ut clarius suam de Pœnitentis dolore opinionem exprimat, & dicat post explicata peccata: non dubito, mi bone vir, te, sicut peccata tua magna cum sinceritate exposuisti, ita etiam dolere summopere, quòd tantum Benefactorem tuum DEUM tantopere offenderis; quare ut tanti tui conatus fructum consequaris, pro salutari pœnitentia hoc vel illud tibi injungo. 4. Ut ad certum cujusdam gravioris peccati fugam adhortans, simul etiam dolorem de aliis exciter, dicendo v. g. pro salutari Pœnitentia, mi amice, hoc facies &c. de cætero verò, licet non dubitem, te odium serium adversus omnia peccata ob DEUM tam graviter offensum concepisse, hujus tamen N. gravitatem, horror, specialiter ut deinceps perpendas. 5. Ut quandoque in modum gratulationis ostendat peccati gravitatem, dicatque v. g. gaudeo, mi bone, & gratulor ex corde, quòd misericors DEUS tibi gratiam concesserit, spatiumque, gravissimum hoc onus peccatorum excutiendi, quibus tantopere DEUM summum tuum Benefactorem offenderas, te ipsum verò in tam manifestum periculum salutis conjeceras. 6. Ut quandoque inter alias quæstiones etiam hanc formet: an in præteritis confessionibus debitum de peccatis dolorem elicuerit? sic enim hoc ipso excitabitur ad illum nunc quoque eliciendum, si nondum id præstitit. 7. Ut nonnunquam verba amoris divino concitando, aut pœnitentiæ excitandæ apta ipsis interrogationibus immisceat, dicendo v. g. dic, mi bone, quibus peccatis dilectissimum DEUM tuum ab ultima confessione offenderis? an summum bonum tuum nunquam

Instruct. V.

C

hoc

hoc vel illo peccato offendisti? an supremam Numinis Majestatem nunquam blasphemiâ in honorâsti? an liberalissimum Redemptorem tuum nullo actu luxurioso læsisti?

IV. In pueris & puellis ordinariè judico præsumi non posse dolorem, atque adeò ab ipso Confessario ad illum erocandos esse; quod etiam variis modis potest facere. Optimum tamen esse videtur, si ex quæstiunculis, quas alioqui formidat occasionem, ad dictum dolorem excitandi, & v.g. quærat: an diligant Patrem aut Matrem? & si affirmant, subjiciat: sed utique DEUM magis diligis, & ideo doles de peccatis tuis? nonne? Aliàs quærat, quot sint Dii? ubi DEUS habitet? an etiam velit ad cælos venire? quid faciendum est, ut venire possit? & si respondeat, peccatum vitandum esse, subjiciat Confessarius: & ideo doles, quòd peccaveris? Aliàs quærat: an velit deinceps piè vivere? & quare? nonne ne venias in infernum? & ideo doles de peccatis tuis præteritis?

V. Illi, qui ob multitudinem peccatorum, & relapsi frequentiam dubium nonnunquam faciunt de dolore sufficienti elicitò, difficulter longis adhortationibus aut sublimibus motivis (qualia sunt amabilitas DEI, magnitudo benedictum, turpitudine peccati & similia) ad dolorem concitantur, atque adeò potius sensibilia motiva ex passione Christi, patris Inferni, aut aliis in hoc mundo inflictis peccata proponenda sunt, quamvis & hæc non nudè, sed in formam parabola ducta sint proponenda, dicendo v. g. dic. bone vir si Regis cujusdam Filius in ebrietate Parentem noctu invasisset, eam gulam cultro incidisset, & adhuc in sanguine palpitans, cum morte luctanti unum vulnus post alterum adderet, inquam, si manè Filio hoc factum nuntiaretur, an non gravissimo dolore pectus ejus replendum crederes? atqui tu tale se vit &c. Præ cæteris verò efficax remedium ad tales Peritententes ad dolorem trahendos à peritis Confessariis judicatur, si singularem condolentiam ob tanta delicta ostendat Confessarius: si significet, se summopere gratulari Patris, quòd à bonitate divina respectus, & à tam periculoso lapide ereptus sit, de reliquo etiam ipsius loco gratias acturum Deo, & pro constantia in bono emendationis proposito frequentem DEO supplicaturum. Item si in fine dicat, se Patris loco ulnis paternæ charitatis amplecti eum veluti Filium

prodigum, jàmque stolam gratiæ illi circumdaturum per Sacramentalem absolutionem; id unum orare, ut deinceps à Patre tantopere ipsum amante ampliùs non recedat. Denique non parùm etiam conducit ad dolorem ejusmodi peccatoribus ingenerandum, si jubeantur aliquam sententiam ponderare, v. g. si Confessarius dicat: Mi bone, pro salutari pœnitentia facias hoc vel illud; de cætero dictam tibi à Christo Crucifixo; & pro te vulnerato sequentem S. Bernardi sententiam existima: *Nonne satis propter te vulneratus sum? nunquid pro iniquitate tua afflictus sum? cur addis afflictionem afflicto? magis aggravant me vulnera peccati tui, quàm vulnera corporis mei.* Aut istam ejusdem: *O homo, vide, qua pro te patior. Non est dolor, sicut quo crucior. Ad te clamo, qui pro te morior. Vide pœnas, quibus afficio: Vide clavos, quibus confodior: tàm si dolor tantus exterior, interior est planctus gravior, cum tam ingratum experior.*

DE QUINTA OBLIGATIONE Ad restitutionem imperandam.

Qu. *An Confessarius obligatus sit ad restitutionem Pœnitenti imperandam?* R. Et si apud eos, quos prudenter judicare potest, nôsse obligationem restituendi, & velle eidem satisfacere, non sit necesse, illis eam obligationem in memoriam revocare, ordinariè tamen, & apud pleosque consultius est, ut de ea admoncantur, quod quandoque modestè admodum, & quasi indirectè fieri potest, dicendo v. g. non dubito, quin Dominus noverit suam obligationem quoad onus restituendi, ei que satisfacere paratus sit, ideòque ab ulteriori admonitione abstinens, impono pro salutari pœnitentia &c. Quia tamen hic actus omnium sæpe difficilissimus est Pœnitenti, ideo cautissimus in hoc negotio Confessarius esse debet ne vel minus, vel plus obliget Pœnitentem, quàm teneatur. Quem in finem sequentes doctrinæ diligenter notandæ, & observandæ sunt.

I. Ante omnia det operam, ut quandoquidem restitutio est gravissimum onus, diligenter in casibus ad eandem pertinentibus se exercent, & si quas habere potest favorabiles, probatas eamen sententias, colligat, memoriæque imprimat.

II. Diligenter etiam notet regulas generales ab Authoribus